

Twym wysokim wymaganiom i ograniczonym możliwościami finansowym odpowiada system ratalny

Philipsa

Nr. 323. Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem.

Łódź, Poniedziałek, 25 listopada 1935 r.

Rok VII

GŁOS PORANNY

DZIENNIK SPOŁECZNY, POLITYCZNY I LITERACKI

Redakcja: Piotrkowska 101. Tel. 144-44, 166-66, 177-77 i 188-88. Redaktor przyjmuje od g. 6-ej—7-ej wiecz.

Cena 20 groszy

Administracja: Piotrkowska 70. Tel. 222-22, 266-66. Tel. nocne 144-44, 177-77. Nr. konta P.K.O. 66.155

Sankcje dają się we znaki

Mussolini zaprosił na konferencję Drummonda Abisyńczycy „rozciągają” północny front armii włoskiej

Tajemnicza rozmowa?

LONDYN, 24. 11. (PAT). — Wczorajsza wizyta ambasadora brytyjskiego w Rzymie, sir Erica Drummonda, u Mussoliniego zaskoczyła opinię angielską, bo wiedziano, że ta nie była zapowiadana w prasie angielskiej.

Czynnikami oficjalne w Londynie odmawiają wyjaśnienia na temat tej rozmowy jedynie podkreślając, że nastąpiła ona tym razem z inicjatywy Mussoliniego i trwała tylko 20 minut. Oficjalnie treść rozmowy określana jest, jako dalsze utrzymanie kontaktu w zakresie nawiązanej poprzednio wymiany zdań.

Ameryka zamyka pierścień

WASZYNGTON, 24. 11. (PAT) W związku ze znacznym wzro-

stem wywozu bawełny do Włoch sekretarz stanu Hull oświadczył, iż możliwym jest, że bawełna będzie włączona do spisu surowców, mogących służyć do wyrobu materiałów wojennych.

WASZYNGTON, 24. 11. (PAT) Aby przeciąć dostawy starego żelaza do Włoch, urząd żeglugi postanowił, że na przyszłość przeznaczone na szmelt stątki amerykańskie, w których urząd posiadał udziały finansowe, nie będą mogły być sprzedawane Włochom.

Moskwa zapewnia o przyjaźni na przyszłość

MOSKWA, 24. 11. — Na notę włoską z dnia 11 listopada w sprawie udziału w sankcjach

rząd sowiecki odpowiedział w dniu 22 bm. notą werbalną, w której zaznacza, iż nie jest uprawniony do indywidualnego udzielania wyjaśnień w sprawie decyzji, powziętych przez organizację międzynarodową przeszło 50 państw, której Włochy są również członkiem.

Nota zastrzega się, że ZSSR nie tylko nie żywi nienawiści wobec narodu włoskiego, ale pragnie z narodem tym utrzymać i rozwinąć jaknajlepsze stosunki, a w dyskusji i uchwałach wziąć udział jedynie jako członek ligi narodów.

Pod koniec nota wyraża pragnienie, aby krwawy konflikt został jaknajprędzej zlikwidowany, poczem daje wyraz nadziei, że rząd sowiecki, wypełniając swój obowiązek międzynarodowy, nie narazi na szwank późniejszych przyjaznych stosunków między obu krajami.

Albański sojusznik

RZYM, 24 listopada. (PAT). — W związku z zapowiedzią ewentualnego nałożenia embarga na płynne paliwo, nabiera dla Włoch szczególnego znaczenia utrzymanie przyjaznych stosunków z Albanią, na której terenach znajdują się źródła ropy, eksploatowane przez kapitały włoskie. Z okazji rocznicy podpisania sojuszu włosko-albańskiego, prasa albańska oświadcza, że Albania dochowa zobowiązań, przyjętych wobec Włoch, oraz że pragnie dalszego rozwoju przyjaźni, łączącej oba kraje.

„Uliczne” represje

RZYM, 24 listopada. (PAT). — Po przemianowaniu szeregu ulic noszących nazwy miast belgijskich, zmieniono obecnie nazwę Via Marna, prowadzącą do ambasady francuskiej. Ulica ta nazwana była tak dla upamiętnienia bitwy nad Marną. Obecnie nosić ona będzie nazwę „Włochów z pod Mariny”.

„Via Romanica”, nazwana tak dla uczczenia dawnej sojuszniczki Rumunii, nosić będzie obecnie nazwę ulicy „Austriacko-Węgierskiej” na cześć dwóch państw, które nie przyłączyły się do sankcji przeciwko Włochom.

Front się wydłuża Niepokojąca taktyka czarnych

WARSZAWA, 24 listopada. — (PAT). Źródła angielskie donoszą z Harraru, że abisyńczycy mieli odebrać Włochom wioskę Gaabredarre, położoną o 20 km. na północ od Gorrahei. Oddziały abisyńskie posuwają się naprzód trzema kolumnami po 25 tysięcy ludzi.

Według źródeł francuskich na froncie Tigre toczą się dalsze operacje oczyszczania terenu od nieprzyjaciela. Pierwszy korpus włoski znajduje się na wschód od Makalle w ustawicznych walkach z żołnierzami rasy Kassa. Kolumna włoska, działająca w strefie Szelikot — Kallet, nie spotkała żadnego oporu przeciwnika i zajęła miejscowość Zongui na południowy wschód od Adni. Wczoraj wieczorem włosi zajęli miejscowość Gues na rzece Takazze. Samolot wywiadowczy bombardował abisyńczyków w pobliżu Cacciamo, przyczem samolot mimo gęstego ostrzeliwania przez nieprzyjaciela, raził abisyńczyków bombami i ogniem karabinów maszynowych, zadając im poważne straty.

Według wiadomości ze źródeł włoskich ras Sejum, zniechęcony zachowaniem się tubylców, miał opuścić rejon Tembien i przekroczyć rzekę Takazze w kierunku Tzellenti. Oddziały abisyńskie, działające jeszcze w okolicach Tembien, występują zupełnie samodzielnie, bez inicjatywy wyższego dowództwa. Operacje oczyszczania terenu, dokonywane obecnie przez wojska włoskie, mają jedynie na celu wytrzebiecie tych oddziałów.

ADDIS ABEBA, 24 listopada (PAT). — W stolicy nie dowierczają pogłoskom, jakoby abisyńczycy mieli odebrać Gorrahai. — Sądzą tu, że zgodnie z instruk-

cjami cesarskimi, ras Nassibu pozostawił Gorrahai w rękach włoskich, tak aby włosi rozciągali dalej swe linie ku północy. przez co prawdopodobnym jest wytworzenie szeregu słabych punktów, ułatwiających przeprowadzenie kontrataku abisyńskiego.

Posiłki dla gen. Graziani

NEAPOL, 24. 11. (PAT). W dniu dzisiejszym do Afryki wschodniej odplynęły pierwsze oddziały dywizji „Tevere”, utworzonej z ochotników włoskich, zamieszkałych zagranicą i b. kombatanów wielkiej wojny. Oddziały te będą pierwszymi posiłkami, wysłanymi gen. Graziani od początku wojny. Korpus gen. Graziani składał się dotychczas z jednej dywizji wojsk regularnych i jednej dywizji tubylczej. Dalsze transporty odplyną jutro.

Medale na pożegnanie

RZYM, 24. 11. (PAT). Marszałek de Bono przed swym wyjazdem z Asmary udekorował licznych wojskowych złotymi i srebrnymi medalami za waleczność. Wśród udekorowanych znajduje się m. in. dowódca eskadry lotniczej, kapitan Ciano, zięć Mussoliniego, którego aparat został podczas ostatniego ataku lotniczego ugodzony 36 kulami nieprzyjacielskimi.

„China-Clipper”

HONOLULU, 24. 11. (PAT). Wielki samolot amerykański „China-Clipper” który w piątek popołudniu wystartował do swego pierwszego lotu do Manilli, wyładował w sobotę popołudniu w Honolulu, przebywając dystans 2.400 mil w 21 godzin i 12 minut.

21 strzałów armatnich wita wracającego króla Jerzego

ATENY, 24 listopada. (PAT). Krążownik „Helli” znajdował się dziś rano na wysokości wyspy Korfu, skąd powitany był 21 strzałami armatnimi. Krążownik przepłynął tak blisko, że zgromadzone na wybrzeżu masy ludności mogły widzieć i powitać króla. Król stał na

pokładzie w mundurze admirała skłonił się w otoczeniu następcy tronu.

ATENY, 24 listopada. (PAT). Uroczysty wjazd króla Jerzego II-go odroczone do poniedziałku wobec opóźnienia przez burzę wyjazdu z Brindisi.

Drugie Mandzuko

Autonomiczny rząd w południowych Chinach

TOKIO, 24 listopada. (PAT). — Agencja Rengo donosi z Pekinu że administrator generalny strefy zdemilitaryzowanej Chin południowych, Jing Ju-Keng, u-

tworzył autonomiczny rząd tej strefy. Rząd ten otrzymał nazwę „Autonomicznego komitetu antykomunistycznego wschodniej części Hopei”.

gdzie Japonia zamierza stworzyć drugie państwo „niezależne” na wzór Mandzuko.

PEKIN, 24 listopada. (PAT). Komitet autonomiczny wschodniej części Hopei rozpowszechnia odezwy, w których zwraca się do ludności o udzielenie mu poparcia.

Komitet podkreśla konieczność ścisłej współpracy między Chinami p.łn., Japonią i Mandzuko, celem zrealizowania programu panazjatyckiego. Odezwy zwracają się specjalnie do członków tajnego stowarzyszenia „niebieskich”.

Ludność odnosi się wrogo do odezw i afiszów komitetu. Szereg wybitnych osobistości Chin p.łn., przemawiając w imieniu kół uniwersyteckich, oraz całej ludności, w ogłoszonym okólniku piętnuje wszelkie usiłowania Chin, lub tworzenia okręgów autonomicznych. Okólnik zwraca się do rządu centralnego o wykorzystanie wszystkich sił narodu dla obrony jedności administracyjnej i terytorialnej całego państwa chińskiego.

Trójca, która rządzi Anglią

Kto stanie na czele wzmocnionej opozycji w izbie gmin?

Londyn, w listopadzie.

Takiego zwycięstwa, takiej większości, nie spodziewał się Baldwin i jego towarzysze.

W sam dzień wyborów ministrowie mówili, że jeśli zdobędzie większość 100 głosów, to da mu to możliwość spokojnego kontynuowania i zewnętrznego i wewnętrznej polityki w tym samym kierunku, jak to czynił od roku 1931.

W rzeczywistości rząd otrzymał większość 250 głosów. To daje Anglii taką równowagę, która wywrze swój wpływ daleko poza granice imperium brytyjskiego. To nie przypadek, że opinia publiczna całego świata z takim zaciekawieniem obserwowała wyniki wyborów angielskich.

„Nie są tak dobre, jak się spodziewali — pisze główny organ partii robotniczej „Daily Herald” — ale i tak nie są tak złe, jak to się wydaje na pierwszy rzut oka. Od początku trudno sobie było czynić złudzenia, że uda się nam obalić rząd. Ale sam fakt, że partia robotnicza zebrała taką liczbę głosów, ma ogromne znaczenie...”

Słusznie. Liczba deputowanych socjalistycznych powiększyła się prawie trzykrotnie. — Obecnie mają ponad 150 miejsc. Nie znaczy to, że potroiła się również liczba oddanych na nich głosów.

W 1931 roku partia robotnicza zebrała 6 i pół miliona głosów. Obecnie otrzymała 8 i pół miliona. Konserwatyści, którzy w poprzednich wyborach otrzymali prawie 12 milionów głosów, obecnie zaledwie doścignęli do 10 i pół. Niezmieniona została tylko liczba głosów, zdobytych przez liberałów, poprzednio i obecnie 1 milion 300.000. A w izbie gmin będzie ich zaledwie 20 i nie wiadomo jeszcze, kto będzie nimi kierował, ponie waż ich leader Sir Herbert Samuel, jak wiadomo, przepadł przy wyborach.

Natomiast większość przywódców socjalistycznych, których przerażeni widmem katastrofy gospodarczej wyborcy w roku 1931 wyrzucili z całej bezwzględnością za burtę parlamentu, obecnie na nowo zasiadają w izbie. Dla kraju jest to nawet wygodniejsze. Bezbarwność opozycji w ostatnim parłamencie zupełnie nie odpowiadała różnorodności odeń i ugru powań w samej Anglii. Anglicy uważają, że na swój sposób opozycja może przynieść korzyść.

— Niech przyjdą bojownicy socjaliści — mówiono mi — inaczej konserwatyści porosną głuszcem...

Teraz wygonią z nich ten głuszczyk i debaty parlamentarne będą pełne starć i walk. Naprze

ciwko ministrów rządu narodowego na nowo zasiadają z drugiej strony stołu byli ministrowie, a nie szeregowcy, nikomu nieznanym członkowie partii pracy.

Zaledwie 11 lat temu po raz pierwszy został stworzony w Anglii rząd socjalistyczny. To od razu zmieniło psychologię partii robotniczej. Tych, którzy raz zasmakowali władzy, zawsze będzie do nich ciągnęło. Tembardziej, że władza nie tylko daje zadowolenie osobistych ambicji, ale otwiera możliwość urzeczywistnienia przyczynzonego programu, a czasem i ideałów. A jednocześnie opozycja, dostawszy się do władzy, uważnie przysłuchuje się rytmowi maszyn państwowej: to wyrabia charaktery bardziej aktywne, ale i bardziej ostrożne.

Kiedy 3 grudnia r. b. otwarty zostanie nowy parlament, kiedy Baldwin i jego towarzysze na nowo zajmą ławy na prawo od speakera, to przed nimi znajdą się liczni byli ministrowie i ich towarzysze. Wówczas walka parlamentarna ożywi się znacznie i przyjmie inny ton, niż dotychczas.

A ton opozycji określony zostanie wówczas, gdy dowiemy się, kto będzie jej leaderem. — Narazie wymienia się dwa nazwiska — J. Klynesa i H. Morrisona. Pierwszy z nich był stałym członkiem izby gmin od r. 1906. Jedynie burzliwe wybory minione wyrzuciły za burtę tego stosunkowo umiarkowanego socjalistę, który wyszedł z Trade Unionów. Klynese podczas jubileuszu pisał artykuły holdownicze dla Jerzego V i stwierdzał w nich, że z takim królem socjaliści mogą się pogodzić. Był on ministrem spraw wewnętrznych w rządzie Mac Donalda.

Drugi kandydat na leadera H. Morrison jest o wiele młodszy, bardziej lewy i popularniejszy. — Jeśli w parlamentarnej frakcji socjalistycznej będą mieli przewagę lewicowcy, co jest zupełnie możliwe, to raczej wybiorą Morrisona. W każdym razie do parlamentu dostało się wielu tych inteligentów, którzy zawsze czagną partię w lewo. — Wśród nich niepoślednie miejsce zajmuje miss Ellen Wilkinson. Jej rude włosy, ostry głos i jeszcze ostrzejsze przemówienia są dobrze znane całej Anglii. Jest ona dziennikarką, ukończyła uniwersytet, nigdy nie była robotnicą i jest typową przedstawicielką niepokojnego typu klasowej inteligencji. W każdym razie do tego parlamentu partia pracy wprowadziła doświadczony oddział żołnierzy politycznych.

Konserwatyści także wracają w postaci silnej, zjednoczonej frakcji. — Przeprowadzili oni wszystkich swych wybitnych członków. Omal nie przypadł minister rolnictwa Walter Elliot. A jest to człowiek potrzebny, który będzie niańczył i rozszerzał gospodarstwo wiejskie, potrzebujące subwencji i orszak niższego poparcia.

Przypadł Ramsay Mac Donald i pocałował za sobą syna. Jako osobisty los polityka jest to epizod dramatyczny. Ileż lat ten ongiś piękny mężczyzna, z miłym, przekonującym głosem, wspaniałym mówcą, który potrafił rozpalać tłum, był jego ulubieńcem. W historii Anglii pozostanie on pierwszym socjalistą, któremu król powierzył stworzenie rządu. Wywarło to w roku 1924 tem większe wrażenie,

że wszyscy mieli jeszcze świeżo w pamięci wojnę, a Mac Donald stał po stronie pobitych. Od owych czasów zawrócił on z miejsca i znalazł się na ławach ministerjalnych ręką w rękę z konserwatystą Baldwinem. Par

tia robotnicza, która Mac Donald tworzył i która uważała go za swego wodza, odniosła się do tej niespodzianej dla niej koalicji jako do zdrady.

Wybory stały się dla przyzwyczajonego do tryumfów wodza

wielkim cierpieniem. Nie spodziewał się on takiego wybuchu złości, takiej bezwzględnej zemsty... I spotkało go to we własnym okręgu, gdzie zna z twarzy każdego wyborcę! Obecnie dawni przyjaciele obsypali go obelgami i oddali swe głosy wczorajszemu komunistycznemu Shipwellowi. — Shipwell jest dla nich przybłądą, urodził się w Irlandii, był krawcem, potem wszedł do związku marynarzy, prowadził propagandę komunistyczną w Szkocji, agitując jednocześnie za niepodległość Szkocji. Harold Lasky pisze o Shipwellu: „No, ten potrafi w parlamencie doprowadzać konserwatystów do wściekłości”. Zresztą Lasky mówi w przybliżeniu to samo o innych swych towarzyszach, wybranych do izby gmin. A on ich dobrze zna.

Dla Ramsay Mac Donalda, który w ostatnich latach bardzo się zestarzał, może i lepiej, że nie będzie musiał wysłuchiwać w izbie gmin gradu oskarżeń, których niewątpliwie nie zaoszczędziliby mu dawni towarzysze ideowi. Prawdopodobnie zostanie on mianowany lordem i przejdzie do poważnej ciszy izby lordów. A dla Baldwinia otwiera to również drogę do rozstrzygnięcia trudnego problemu. Konserwatyści przez cały czas napadali na swego lidera za to, że nie wyrzucił z wozu socjalistów. Ale Baldwin trzyma się mocno raz zawartej umowy. A zresztą w ciągu tych trudnych lat rządzenia szczerze zaprzyjaźnił się z Mac Donaldem.

Obecnie Baldwin będzie musiał wogóle coś niecoś zmienić w swoim gabinecie. Pisma już niejedno zgadują na ten temat, ale nie należy tego brać poważnie, ponieważ nie jest to na niczem oparte. Wątpliwe należy, czy nawet najbliżsi towarzysze Baldwinia znają jego zamiary.

Trzy są jednostki, na których opiera się gabinet — Baldwin, Chamberlain i Hoare. Ta trójka mocno siedzi i wie, czego chce. A reszta, bardziej drobne gwiazdy, mogą zostać usunięte w cień, a nawet całkiem zgasnąć. — To nieważne. Ważne jest to, iż będzie kontynuowana polityka po wolnych ewolucyjnych wewnętrznych udoskonaleniach i uporczywej obronie pokoju. W tych słotkach opozycja, nie bacząc na swe wzmocnienie ilościowe i jakościowe, nie zdołała uzyskać wpływu na politykę Anglii. Kanał Sueski nie będzie zamknięty, a sankcje wojskowe nie będą ogłoszone. Ar. Tyr.

Oświata i sztuka w Rosji

Agencja sowiecka TASS, podaje z okazji niedawnej 18-iej rocznicy rewolucji Październikowej nieco interesujących cyfr, charakteryzujących postęp oświaty i rozwój życia artystycznego i kulturalnego w Związku Sowieckim.

Jeżeli chodzi o walkę z analfabetyzmem, to według danych sowieckich, liczba umiejących czytać i pisać wynosi obecnie do 90 proc., przy 51,3 proc. w roku 1926.

Jeżeli chodzi o inne działy kultury i oświaty TASS, podaje, że w 1934 roku liczba bibliotek na terenie Rosji wynosiła 67 tysięcy z 271 milionami książek; teatry odwiedziło w ciągu roku 85 milionów widzów; na terenie całej Rosji wychodzi 12 tysięcy dzienników o nakładzie łącznym 40 milionów egzemplarzy, w 60 językach, w 567 wyższych szkołach studiuje 470 tysięcy studentów, w tem 22.000 studentów uczy się w 62 wyższych uczelniach znajdujących się w republikach autonomicznych.

RIALTO

Dziś premjera

wesołej komedji muzycznej prod. wiedeńskiej „Sascha“ 1935

SZALONY PORUCZNIK

W rolach głównych:

Gustaw Fröhlich
Lida Barowa
Georg Alexander
Adela Sandrock

Nadprogram: „Niedyskretny klub”

Kolorowa rewja taneczno-spiewna.
Aktualności krajowe i zagraniczne

Pocz. o 4, 6, 8 i 10 w.

GRAND-KINO

Ostatnie dni!

Anna Karenina

GRETA GARBO

FREDRIC MARCH

Pocz. o 4-ej

Feljeton

On stoi przed bramą

Okrył płaszczem jej nagie ramie na i wyszli w noc. Gonili ich przy-

— Zaczyna padać deszcz. Po-

Patrzyła za nim. Przez cały wie-

— Powrócił z taksówką.

— Dokąd mam mu kazać jechać?

— Zapytał.

Początkowo mówili o rzeczach ogólnych. Nazewnątrz padał deszcz

— Nie dzisiaj! Innym razem. In-

— Wóz zatrzymał się.

Otwarto bramę. Wyrwała mu

Gdy wchodziła na schody, do-

— Na Boga — powiedziała do

Stróż przyrzeki.

Nie mogła zasnąć. Była sama.

Coś mówiło jej, że on ciągle je-

Było to raczej śmieszne, ale nie

„Gdybym się była zgodziła na te

Nie odważyła się już zbliżyć się

Nie zmrużyła oczu tej nocy, a

— Proszę mi powiedzieć — za-

— Bardzo długo, proszę pani. Do

— Ach, tak!

— Wreszcie moja żona powie-

— A gdyby tak wszedł na górę?

Węgiel musi potanieć! Wstrzymajmy się jeszcze jakiś czas z zakupami

Wraz z opadaniem ręki w termometrze. uwaga społeczeń-

Ponieważ jednak zaintereso-

Nie ulega wątpliwości, że wę-

Niestety cena ta staje się te-

nak najczęściej właściciele trzy pokojowych mieszkań nie są w

Inaczej mówią konsumenci.

Tak się prawdopodobnie sta-

Dzisiejsze audycje

ŚWIAT ZWIERZĄT W ABISYNJI

TRIO DEŹE — BEETHOVENA

WIECZÓR WAGNEROWSKI

Kopiec

Józefa Piłsudskiego

Już jutro!!!

BODO BENITA FERTNER

zachwyca i rozśmiesza całą Łódź w filmie pt. Jaśnie Pan Szofer

W KINIE „CASINO”

Było to pytanie, które skierowa-

— Potem otworzyłem bramę.

jednak społeczeństwo wstrzymu-

Kino „PALACE” „Rapsodja Bałtyku” W rol. Marja BOGDA, Baśka ORWID, główn.: Adam BRODZISZ, Jerzy MARR, Miecz. CYBULSKI, Stan. SIELANSKI

Modne futra

Dzisiejsze futro niczem nie przypomina futra z ubiegłych

EUROPA Wielki sowiecki sensacyjny film ZŁOTE JEZIORO Nadprogram: Mecz bokserski o mistrzostwo świata Max BAER - murzyn Joe LOUIS

TANIE PRZEJAZDY do PALESTYNY organizuje WAGONS-LITS COOK, Piotrkowska 68 Najbliższe odjazdy 11, 18 i 25 grudnia

